

РЕШЕНИЕ

№ 520

17.11.2023г., гр. Плевен

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административен съд Плевен, седми състав, в открито съдебно заседание на осми ноември две хиляди двадесет и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ГАБРИЕЛА ХРИСТОВА

при секретаря Бранимира Монова, като разгледа докладваното от съдия Христова адм.д. № 880/2023г. по описа на АдмС Плевен, и на основание данните по делото и закона, за да се произнесе съобрази:

Производството е по реда на чл.459 от Изборния кодекс (ИК).

Делото е образувано по жалба от К.Й.М. с ЕГН ***** и посочен в жалбата адрес ***, подадена против Решение № 112-МИ от 30.10.2023г. на ОИК Долна Митрополия за избиране на кмет на Кметство с. Гостиля на първи тур от проведените на 29.10.2023г. местни избори.

В жалбата се излагат твърдения за нарушения по време на изборния ден в мястото на избора – гласуване на лице с увреждане с придружител майката на избрания кандидат за кмет, която сама е попълнила бюлетината му; гласуване на лица, които са в избирателните списъци, но не са живели през последните 6 месеца в с. Гостиля; преброяване на бюлетините само от двама члена на комисията, които не са ги показвали на останалите и не са обявявали ясно и високо номера на кандидатската листа и „Не подкрепям никого“; допуснати грешки в копията на протоколите на СИК с отбелязани 148 действителни гласове за „Не подкрепям никого“ и общ брой действителни гласове 0. Иска се отмяна на решението на ОИК за избор на кмет на село Гостиля и даване на указания на комисията за провеждане на нов избор. Претендират се направените разноси.

В съдебно заседание жалбоподателят лично и чрез упълномощен адвокат поддържа жалбата на заявените в нея основания и моли същата да бъде уважена и да се проведе нов избор, претендира разноси.

Ответникът в съдебно заседание се представлява от председателя на ОИК, който оспорва жалбата и моли същата да не бъде уважавана, като излага доводи за законосъобразност на решението.

Заинтересованата страна М.П.Б. се явява лично в съдебно заседание, като поддържа становището на ответника.

От доказателствата по делото, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

За участие в насрочените за 29.10.2023г. местни избори за кмет на Кметство Гостиля, община Долна Митрополия, са регистрирани следните кандидати:

1. М.П.Б. – кандидат на ПП „Има такъв народ“.

2. К.Й.М. – кандидат на МК „Герб (БЗНС, ВМРО – Българско национално движение, СДС)“.

Изборът е проведен в една избирателна секция в с. Гостиля – № 151000008, и една подвижна избирателна секция – № 151000036.

Изборният ден в избирателната секция № 151000008 е започнал в 7:00 часа на 29.10.2023г. и е приключил в 20:00 часа. В избирателната секция са отчетени 149 гласували избиратели според положените в избирателния списък подписи и 149 намерени бюлетини в избирателната кутия. В т.6 от Част II на Протокола на СИК (л.66-68 от делото) е посочено с думи и цифри, че недействителните бюлетини са 1 брой. В т.7 от същата част на протокола с думи и цифри е посочено първоначално, че броят на действителните гласове с отбелязан избор „Не подкрепям никого“ е 148, но е извършена поправка на 0 („нула“), която поправка е подписана от всички членове на СИК. От действителните бюлетини (148), за кандидата М.П.Б. са отчетени 81 действителни гласове, а за оспорващия К.Й.М. – 67 действителни гласове. Така изготвеният протокол е подписан от членовете на СИК без възражения и особени мнения. В същия е отразено, че няма спорове за действителността или недействителността на гласовете и взетите решения, отразено е, че след откриването на изборния ден и при установяване на резултатите от гласуването в СИК не са постъпили жалби и възражения, като изборите са проведени при спокойна обстановка.

Изборният ден в подвижна избирателната секция № 151000036 е започнал в 12:03 часа на 29.10.2023г. и е приключил в 13:10 часа. В секцията са отчетени 5 гласували избиратели според положените в избирателния списък подписи и също толкова намерени бюлетини в избирателната кутия. В протокола (л.69-71) е отбелязано, че няма недействителни бюлетини и действителни гласове с отбелязан избор „Не подкрепям никого“. От действителни бюлетини (5), за оспорващия К.Й.М. са отчетени всичките 5 действителни гласове, а за другия кандидат няма отчетени гласове. Така изготвеният протокол е подписан от членовете на ПСИК без възражения и особени мнения. В същия е отразено, че няма спорове за действителността или недействителността на гласовете и взетите решения, отразено е, че след откриването на изборния ден и при установяване на резултатите от гласуването в СИК не са постъпили жалби и възражения, като изборите са проведени при спокойна обстановка.

Въз основа на данните от СИК № 151000008 и № 151000036, ОИК Долна Митрополия е изготвила Протокол за избиране на кмет на кметство по образец – Приложение № 105-МИ-хм (л.79-82) от 30.10.2023 г., в който е отразила броя на секционните избирателни комисии – 2 бр., брой на секционните избирателни комисии, представили протоколи от гласуването –

2 бр., брой на гласували избиратели според положените в избирателния списък подписи – 154, брой на намерените в избирателната кутия хартиени бюлетини – 154, брой на действителните бюлетини – 153 и брой на недействителните бюлетини – 1. В резултат на така обобщените данни ОИК Долна Митрополия е отчетла действителните гласове за кандидатите, както следва: за кандидата М.П.Б., издигнат от ПП „Има такъв народ“ – 81 действителни гласове, и за оспорващия К.Й.М., издигнат от МК „Герб (БЗНС, ВМРО – Българско национално движение, СДС)“ – 72 действителни гласове. Така изготвеният протокол е подписан от членовете на ОИК Долна Митрополия без възражения и особени мнения.

Въз основа на данните от протокола и получените данни от протоколите на СИК, ОИК Долна Митрополия е постановила оспореното в настоящото производство Решение № 112-МИ от 30.10.2023г. (л.6), с което е обявила за избран за кмет на Кметство с. Гостиля М.П.Б., издигната от ПП „Има такъв народ“ и получила 81 действителни гласове.

По искане на оспорващия за доказване на твърдените от него нарушения, по делото са разпитани като свидетели трима члена на СИК № 151000008. По отношение на гласуването на Г.А.М. с придружител членът на СИК П. Б. излага, че е бил с гръб и не е видял самото гласуване, докато председателят на СИК Г.С. и секретарят на СИК В. Т. са категорични, че М. е гласувал сам зад паравана, а придружителят само го е завел дотам и е стоял встрани, без да може да види за кого е гласувано. За гласоподавателите, които не живеят постоянно в с. Гостиля, свидетелите излагат, че те са били вписани в избирателните списъци по адресна регистрация, иначе не биха ги допуснали да гласуват, работят в чужбина или София, виждали са ги да посещават селото в различни периоди, но не могат да кажат колко време са пребивавали през последните 6 месеца. По отношение на начина на преброяване и тримата са категорични, че двама члена са броили бюлетините за кмет на кметство, но останалите членове на комисията са ги наблюдавали и слушали обявяването на избора, и резултатите са тези, вписани в протокола. Свидетелите потвърждават, че през целия ден в секцията е имало застъпници на кандидатите, а при преброяването на гласовете са присъствали както застъпниците, така и двамата кандидати.

По искането на оспорващия за сверяване на копието на протокола, предоставен му в изборния ден, с протокола на СИК, намиращ се по делото, съдът е уважил искането, като е извършил сравнение и е установил разлика в част втора, т. 7 „Брой на действителните гласове“ с отбелязан вот „Не подкрепям никого“, като в протокола, представен от жалбоподателя е записано 148, а в протокола, приложен по делото, е направена поправка, като числото 148 (текстово и цифрово) е задраскано и поправката е удостоверена с подписите на членовете на СИК. Заради горната констатация е извършен допълнителен разпит на свидетеля П. Б., който излага, че лично е предоставил това копие на чернова на протокола на оспорващия и на

другите участници, като копие не е било заверено с подписи и печат, тъй като е било само чернова, а оригиналът все още не е бил изготвен и затова не е предоставен.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок по чл.459, ал.1 от ИК, от активно легитимирана страна – кандидат за кмет на Кметство с. Гостиля, при наличието на правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата се явява неоснователна, по следните съображения:

Оспореното Решение № 112-МИ от 30.10.2023г. е издадено от компетентен по степен, териториален обхват и функции административен орган, а именно Общинска избирателна комисия Долна Митрополия, при упражняване на правомощията си, произтичащи от Изборния кодекс.

Настоящото съдебно производство по оспорване на изборните резултати е контролно-отменително по своя характер и има за цел да се извърши проверка на твърдените от жалбоподателя нарушения, допуснати в изборния процес при определяне на изборните резултати, които по същество следва да са толкова съществени, че са довели до подмяна на действителния вот на избирателите. Само и единствено наличието на съществени нарушения е основание за обявяване на недействителност на избора. В настоящото производство от оспорващия не са ангажирани доказателства, установяващи факти и обстоятелства, които да обосноват извод за извършени съществени нарушения на избирателния процес.

В чл.459, ал.7 от ИК е очертана рамката на съдебния контрол при оспорване на изборните резултати, а именно: обстоятелствата, посочени в подадената в срок жалба. В съответствие с горното изискване, съдът следва да разгледа именно тези обстоятелства.

По първото оплакване за гласуване на лице с увреждане с придружител майката на избрания кандидат за кмет, която сама е попълнила бюлетината му:

Разпоредбата на чл.236, ал.1 от ИК дава право на избирател с увредено зрение, с увреден слух или с друго увреждане, което не му позволява да извърши сам необходимите действия при гласуването, да извърши гласуването с помощта на придружител, посочен от избирателя, след разрешение на председателя на комисията. За избирател, който се придвижва с придружител, но може сам да извърши необходимите действия при гласуването, придружителят се допуска само до паравана за гласуване, след което излиза, докато избирателят гласува. Съгласно ал.2 от същия член, имената и единния граждански номер на придружителя се вписват в графа „Забележки“ на избирателния списък срещу името на избирателя от член на комисията.

В случая не се оспорва правото на Г.М. да гласува с придружител, а личността на придружителя – майката на другия кандидат за кмет. Единствените ограничения, които законът поставя към придружителите, е да не са член на комисията, представител на партия, коалиция или инициативен комитет, застъпник или наблюдател, както и да не е придружавал повече от едно лице. Не се твърди и не се установява по делото Ц. Б. да е лице, попадащо в горните забрани, нито тя да не е посочена от избирателя с увреждане, следователно не е имало законови пречки тя да го придружи при гласуването. Видно от избирателния списък, тя е вписана като придружител на М., следователно от СИК са били спазени законите изисквания при това гласуване. Недоказани останаха твърденията на оспорващия, че Б. е попълнила бюлетината на М., напротив – единият свидетел не е наблюдавал гласуването му, но другите двама са категорични, че М. е бил сам зад паравана, а придружителят е стоял до паравана и не е могъл да наблюдава вота на избирателя. Нещо повече – свидетелят Г.С., председател на СИК, въпреки че сочи, че с оспорващия са в една партия и е заинтересован за неговия резултат, е категоричен, че Б. е стояла отстрани и не е можела да гледа какво попълва избирателя, и че никога той не е казал, че тя е попълвала бюлетина.

Следователно съдът приема, че при гласуването на лицето с увреждане не е било допуснато твърдяното в жалбата нарушение.

По второто оплакване за гласуване на лица, които са в избирателните списъци, но не са живели през последните 6 месеца в с. Гостиля:

Съгласно чл.396, ал.1 от ИК право да избират общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода и са живели най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място. Избирателните списъци съгласно чл.23 от ИК се съставят от общинските администрации по населените места, в които се води регистър на населението и се подписват от кмета на общината, съответно от кмета на кметството или от кметския заместник, и от секретаря на общината. Според чл.406, ал.1 и чл.407, ал.1 от ИК част I от списъка се съставя по постоянния адрес на гражданите, въз основа на Национална база данни „Население“ от ГД „ГРАО“ към МРРБ и в него се включват само български граждани, отговарящи на условията на чл.396, ал.1 от ИК, в т.ч. и съобразно изискването през последните шест месеца да са живели в съответното населено място (или т.нар. неофициално „изискване за уседналост“).

Оспорващият основава възражението си на изискването лицата да са живели в населеното място, но без да отчете легалната дефиниция на това понятие. Съгласно тази легална дефиниция, разписана в §1, т.4 от ДР на ИК понятието „Живял най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място“ по смисъла на чл.396 е:

а) български гражданин, който има адресна регистрация по постоянен и настоящ адрес на територията на съответната община или кметство;

б) български гражданин, който има постоянен и настоящ адрес в различни общини или кметства на територията на Република България;

в) гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, който има адрес на пребиваване на територията на съответната община или кметство,

към дата 6 месеца преди датата на произвеждане на изборите, т.е. свързва се с адресната регистрация на лицето по постоянен и настоящ адрес на територията на съответната община или кметство.

В случая оплакването не е за това, че гласували лица не са били адресно регистрирани в с. Гостиля и не фигурират в избирателните списъци, напротив – в о.с.з. от 08.11.2023г. пълномощникът на жалбоподателя изрично сочи, че не оспорва, че тези хора са адресно регистрирани в селото, но твърди, че това е порочно и те грешно са отразени в избирателните списъци.

Както бе изложено по-горе, избирателните списъци се съставят от общинските администрации по постоянния адрес на гражданите, въз основа на Национална база данни „Население“ от ГД „ГРАО“ към МРРБ. Избирателният списък има характер на официален свидетелстващ документ. От своя страна, начинът на съставяне, заличаване, вписване и дописване в избирателния списък, както и отказите за това, са регламентирани в глава IV „Списъци“ от ИК. Въз основа на предадените на СИК списъци се осъществява и гласуването в изборния ден. Следователно образуването на избирателните секции и съставянето на избирателните списъци са действия по организация на изборите и съответните актове подлежат на самостоятелен контрол по предвидения в Изборния кодекс ред. След влизане в сила на тези актове те пораждат целеното правно действие, а именно провеждане на изборите при утвърдените правила, както в случая е процедирано и при провеждане на първия тур за избор на кмет на кметство.

В представените по делото избирателни списъци няма дописани лица в част I, нито вписани граждани на друга държава – членка на Европейския съюз в част II. Дори посочените от оспорващия лица да живеят и работят в държави от ЕС или София, те имат право да гласуват, щом са вписани в част I на избирателните списъци. Затова са неоснователни оплакванията в жалбата и хода по същество в тази насока.

Оплакването на жалбоподателя за нарушения, свързани с адресно регистрирани в селото лица, е неоснователен и на още едно основание – независимо от броя на адресно регистрираните лица, работещи в други населени места, няма данни техният вот да е повлиял на решението на ОИК за обявяване на изборния резултат. Това не може и да бъде проверено по никакъв начин предвид тайната на вота на всички гласоподаватели.

По третото оплакване за начина на преброяване на бюлетините:

От показанията на всички разпитани свидетели непротиворечиво бе установено, че бюлетините са били преброявани от двама члена на комисията, но всички останали членове на СИК са ги наблюдавали, включително са слушали и обявяването на избора за всяка бюлетина. Нещо повече – при броенето са присъствали както двамата кандидати, така и техни застъпници, и никой не е отразил в протокола оплакване в тази връзка, нито има отразени особени мнения или възражения. Свидетелите са категорични, че резултатите от преброяването са правилно отразени в протокола на СИК. Последният е официален свидетелстващ документ по смисъла на чл.179 от ГПК за отразените в него факти.

Предвид материалната доказателствена сила на протокола на СИК, подписването му без особени мнения от членовете на СИК, липсата на жалби, възражения, заявления и решения по тях, липсата на оспорване на недействителността на някоя бюлетина (глас), както и неоспорването на протокола от самия жалбоподател, няма основание съдът да не зачете тази материална доказателствена сила. Отделно от това, чл.164, ал.1, т.2 от ГПК във вр. чл.144 от АПК забранява опровергаване на съдържанието на официален документ със свидетелски показания, като в случая свидетелите не само че не опровергават съдържанието му, а категорично го потвърждават.

На следващо място, след извършената в съответствие със законовите изисквания поправка в протокола за броя на бюлетините с отбелязване „Не подкрепям никого” – а именно нула, не се установява необходимост членовете на СИК да обявяват такива бюлетини. Дори да се приеме, че при преброяването бюлетините не са показвани съгласно указанията на ЦИК и не е обявяван високо и ясно номера на кандидатската листа, допуснатото нарушение не е съществено и не води до недействителност на избора. В протокола изрично е отразено, че при установяването на резултатите от гласуването са присъствали двама застъпници на МК „ГЕРБ (БЗНС, ВМРО, СДС)”, издигнала за кандидат за кмет жалбоподателя, и последните не са вписали в протокола никакви възражения по начина на преброяване на гласовете, подадени в изборите за кмет на кметството.

За да бъде опорочен един избран резултат, не е достатъчно да е допуснато нарушение, но то трябва да е съществено. В тази насока важи принципното разрешение за тежестта на нарушенията, дадено в Решение № 13/28.11.2013г. на Конституционния съд на Република България по к. д. № 14/2013г. Според Конституционния съд, за бъдат обявени изборите за незаконни, трябва да се констатира, че са едновременно налице две предпоставки: съществени, особено тежки нарушения на изборния процес, относими към основополагащите демократични конституционни принципи на избирателното право (общо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване по чл. 10 от Конституцията) и тежестта на тези нарушения да е от такова естество, че да е невъзможно да се установи действителната воля на

избирателите. Анализът на доказателствата по делото изключва наличието на визираните предпоставки.

По четвъртото оплакване за допуснати грешки в предоставеното на оспорващия копие на протокола на СИК с отбелязани 148 действителни гласове за „Не подкрепям никого“ и общ брой действителни гласове 0:

Също категорично беше установено по делото, че предоставеното на жалбоподателя копие от протокола е копие на чернова на същия. Съгласно изискването на чл.432 от ИК, за отчитане резултатите от гласуването за всеки вид избор СИК съставя протокол, подписан от членовете му, който е в три идентични екземпляра и е изработен на трипластова индигирана хартия. Преди попълването на протокола се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с тях – чл.432, ал.6 от ИК.

Разпоредбата на чл.442 от ИК дава право на членовете на секционната избирателна комисия, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване да получат копие от подписаните протоколи за всеки вид избор, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря преди предаването в общинската избирателна комисия. Предоставеното на оспорващия копие е само на чернова на протокола, съответно отбелязването в него на 148 броя действителни гласове за „Не подкрепям никого“ е направено преди съставянето на официалния протокол, а в последния тази грешка е отстранена чрез извършването на поправка.

Съгласно чл.441, ал.2 от ИК, поправки в протокол след подписването му може да се правят преди обявяване на резултатите от гласуването; поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка“. В случая при съставянето на официалния протокол са спазени законовите изисквания, като числото 148 (текстово и цифрово) е задраскано, отразено е също текстово и цифрово „0“, вписано е „поправка“ и последната е удостоверена с подписите на всички членове на комисията. От присъствалите при установяването на резултатите от гласуването застъпници на МК „ГЕРБ (БЗНС, ВМРО, СДС)“ – Н. В. и М. Ф., не са вписани в протокола никакви възражения по вписаните данни и извършената поправка. Обстоятелството, че на оспорващия е било предоставено копие на чернова на протокола, и то преди изготвянето на официалния протокол, не може да доведе до недействителност на избора, нито до недействителност на официалния протокол на СИК, съответно не представлява съществено нарушение на изборния процес.

Както вече бе отбелязано, съгласно Решение № 13/28.11.2013г. по конституционно дело № 14/2013г. на Конституционния съд на РБ, за да бъдат обявени изборите за незаконни, трябва едновременно да са налице две предпоставки: съществени, особено тежки нарушения на изборния процес, относими към основополагащите демократични конституционни принципи на избирателното право – общо, равно и пряко избирателно право с тайно

гласуване, както и тежестта на тези нарушения да е от такова естество, че да е невъзможно да се установи действителната воля на избирателите. В случая не са установени и доказани такива съществени нарушения на изборния процес, които да са се отразили на валидността на вота на избирателите при отчитане на окончателния изборен резултат и да са основание за обявяване на резултата от изборите за недействителен.

Анализът на събраните по делото доказателства налага извода, че при произвеждане на избор за кмет на Кметство с. Гостиля не са налице нарушения на изборния процес, така съществени по естеството си, че да повлияят на определения изборен резултат. При извършената проверка за законосъобразност на Решение № 112-МИ/30.10.2023 г. на ОИК Долна Митрополия за избор на кмет на Кметство с. Гостиля съдът приема, че същото е издадено от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила, регламентирани в ИК, в съответствие с материалния закон и неговата цел.

Предвид горното, съдът счита жалбата за неоснователна и недоказана, тъй като не се доказаха твърдените нарушения на изборния процес, които да се отразяват на крайния резултат, поради което оспореното решение на ОИК Долна Митрополия следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

Водим от горното и на основание чл.459, ал.10, изр. първо, предл. първо от ИК, Административен съд Плевен, седми административен състав

Р Е Ш И:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 112-МИ от 30.10.2023г. на ОИК Долна Митрополия за избиране на кмет на Кметство с. Гостиля на първи тур от проведените на 29.10.2023г. местни избори.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд, подадена чрез Административен съд Плевен в 7-дневен срок от съобщението.

Препис от решението да се изпрати на страните по делото.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: /П/